

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Christus' les aan Petrus

Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u; Toen gij jonger waart, gorddet gij uzelf, en wandeldet alwaar gij wildet; maar wanneer gij zult oud geworden zijn, zo zult gij uw handen uitstrekken, en een ander zal u gorden en brengen, waar gij niet wilt.

Johannes 21:18

Naar de eeuwigheid zijn slechts twee wegen. Wij wandelen op de brede weg of op de smalle weg. Van nature wandelen wij op de brede weg. Alleen door genade wandelen wij op de smalle weg. Door onze diepe val zijn wij op de brede weg terecht gekomen. Deze weg eindigt in het eeuwig verderf. Door het wonder van de genade kunnen wij op de smalle weg geplaats worden. Deze weg eindigt in de eeuwige gemeenschap met de Heere. Het is noodzakelijk tussen wieg en graf te leren hoe wij van de brede weg op de smalle weg kunnen komen. Van Petrus kunnen wij schrijven dat hij op de smalle weg is gebracht. Hij mocht op de weg geleid worden, hij is op de weg gehouden en heeft mogen eindigen in de volle gemeenschap met God. Er wordt dus van een begin, een voortzetting en een einde gesproken. Wij moeten bij het begin beginnen. Duidelijk spreekt de Schrift van degenen die van elders ingeklommen zijn. Dan kunnen wij op de weg zijn, met Gods kinderen lopen, maar in het einde zal blijken dat wij niet met hen zullen binnegaan.

In het leven van Petrus weten wij van een begin. Hij was uit Galilea, de plaats van zijn woning, uitgedreven naar de boorden van de Jordaan. Onder de prediking van Johannes de Doper had hij zijn eerste onderwijs ontvangen. Ook voor hem was het woord: "De bijl ligt aan de wortel van de boom". Zo de boom naar het zuiden

of naar het noorden valt, waar hij valt zal hij wezen. Dat betekende ook voor Petrus de ervaring van zijn verlorenheid. Door genade werd hij gewezen naar het wonder van de komst van Jezus.

Drie jaar heeft hij Jezus mogen volgen om dan met een geopenbaarde Jezus in de dood te eindigen. Hoe anders was toch de weg gegaan dan hij zich deze had voorgesteld. Als een verloren mens en een verloochenaar had hij zich leren kennen.

Bitter wenend heeft hij gedacht te zullen eindigen als een huichelaar.

Maar door het wonder van de opzoekende liefde van de opgestane Christus was hij eerst als kind, en later bij de zee van Tiberias als knecht hersteld. Het is bij de zee van Tiberias dat de opgestane Levensvorst hem opnieuw aanspreekt. De aanspraak van de tekst is een terugleiding in het leven van de apostel. Met een "voorwaar, voorwaar", spreekt Christus hem aan. Het is vast en zeker. Of, zó zal het zijn en niet anders. Toen gij jonger waart! Het wijst op de onderscheiden standen van het genadeleven. Hoevelen hebben in de loop van de jaren dit willen uitwissen. Maar hoevelen zijn daardoor al bedrogen op weg naar de eeuwigheid. Dan wordt vastgesteld dat de mens op de weg is en tegelijk alles bezit en zonder vrees met blijdschap de hemel zal ingaan. Er wordt vergeten dat de

wereld in zijn werelddienst ook ontroerd kan zijn. Hoeveel tranen zijn niet geschreid op de straten waar de wereld zijn vermaak zoekt. Met tranen in de ogen worden de sportgoden bejubeld. In de filmzalen zijn duizenden mensen bewogen geweest met de taferelen van de zondendienst. En hoevelen hebben tranen geweend bij het voorstellen van Jezus? Van de dochteren van Jeruzalem staat geschreven: "Weent niet over Mij, maar weent over uzelfven". Duidelijk wijst de Heere aan dat het tranen zijn zonder de kennis van de ware God en van eigen verlorenheid. Daarom is de genadeweg van de apostel Petrus overdenkingswaardig.

Het is een beeld van de genade in het leven van Gods ware volk. Als vrucht van de wedergeboorte worden zij overwonnen en ingewonnen om alles los te laten. Een heilige ijver wordt geboren om het pad van Gods getuigenis te gaan lopen. Wat God wilde, willen zij ook. Daarom kan dat niet onopgemerkt bijven. De levensvruchten bewezen de levensvernieuwing. Het oude werd losgelaten en de treden gezet op de weg des levens. Nee, ze durfden zich niet rekenen bij Gods kinderen, maar ze begeerden wel te leven als Gods kinderen. Dat kwam

Inhoud	
Meditatie:	
Christus' les aan Petrus	1
Martelaar of Middelaar	2
Bijbelstudies:	
Abram op doorreis(1)	4
Ieder wijs...!?	5
Boekennieuws	6
Kerknieuws	7
Berichten	7
Preekbeurten	8

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@kliksafe.nl

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

dan ook naar buiten openbaar. De
scheiding van de zonde en de wereld
werd niet alleen gezocht, maar ook
betracht. In daad, in praat en gewaad
kwam het openbaar. Hoe onderschei-
den is dit toch van vele reizigers in
onze dagen. Wij kennen het verweer.
Het zit toch niet aan de buitenkant?
Neen, inderdaad, het zit aan de binnen-
kant.

De Heere Jezus spreekt daarvan:
"Indien gij van de wereld waart, dan
zou de wereld het hare liefhebben,
maar omdat gij van de wereld niet zijt,
zo haat u de wereld. Weet dat zij Mij
eer dan u gehaat heeft".

Wat Gods Woord ons voor komt te
stellen is de maatstaf van het leven.
De ware reizigers zullen ook in onze
tijd gekend worden aan de gehoor-
zaamheid aan Gods geboden. Dit niet
uit slaafse gehoorzaamheid, maar uit
de oprechte keus van het nieuwe leven.
Ook Petrus had zich omgord. Hij had
zo zijn gedachten over de weg der
zaligheid. Zijn ijver was voorbeeldig
maar niet gezuiverd van vleeselijke bij-
oogmerken. Smartelijk zou de Heere
hem daar aan gaan ontdekken. Van het
sterven met Jezus bleek niets terecht te
komen, al had hij in de hof van
Gethsemané dan ook met het zwaard
geslagen. De weg van de ontdekking
openbaarde dat er plaats gemaakt
moest worden voor de Persoon en het
werk van Christus. Petrus moest leren
dat Gods weg zo anders was dan zijn
weg. Petrus wandelde waar hij wilde.
Maar van deze wandel was niets
terecht gekomen. Eigen krachten te
verachten wordt op Jezus' school

geleerd. Alleen door genade zou hij
zalig worden. Maar dat wordt niet in
één dag geleerd. Daarom is teruglei-
ding in het leven zo onmisbaar in het
leven van de ware wandelaars. Dan
wordt eigen dwaasheid geleerd en de
genade bewonderd.

De Heere wijst ook naar de toekomst.
Hij zegt er dit van: "Maar wanneer gij
oud zult geworden zijn". De weg zal
nu zo anders worden. Het volgen van
een opgestane Christus moet geleerd
worden. Het wijst niet alleen op het
einde van de weg, maar ook op het
laatste gedeelte van de levensweg. De
geoeffende pelgrim zal daaraan te ken-
nen zijn. De voorbeelden zijn overdui-
delijk en troostvol. Als een hulpeloze
zal de apostel zijn handen uitstrekken.
Hij zal in overgave leren leunen op de
handen des Almachtigen. Als een ont-
krachte zal hij geleid worden. Voor-
waar, de opstanding van Christus leert
te leven uit Hem. Het leert de beleving
van eigen tegenstand en opstand tegen
de wegen des Heeren. Zijn wil moet
onderworpen gemaakt worden aan de
wil Gods. Zo tekent de Heere het gena-
deleven van Gods geoeffende kinderen.
Het is troostvol, want juist in deze weg
kunnen zoveel vragen de ziel benau-
wen. De weg gaat immers zo anders
als gedacht en gehoopt was. Nu wijst
de Heere ons naar het leven van Petrus.
Zie, zo is Petrus na Pasen onderwezen
door zijn opgestane Koning. Het zij
ook tot onze troost.

Gods kinderen gaan niet als snelle
lopers over de smalle weg.

Lunteren,

ds. P. Blok

Martelaar of Middelaar

Iemand stelde de vraag hoe het te ver-
klaren is dat vele martelaren zwijgend
en soms zelfs zingend de dood zijn
ingegaan, terwijl we van de Heere
Jezus lezen dat Hij zo angstig aan het
kruis heeft geroepen: 'Mijn God, Mijn
God, waarom hebt Gij Mij verlaten?
We willen over die vraag eens wat
nadenken en proberen tot een antwoord
te komen.

Martelaren

Martelaren... Het woord roept herinne-
ringen op aan lang vervlogen tijden. En

met die gedachte raken we al direct het
spoor bijster! Want we zouden er van
schrikken als we wisten hoeveel dui-
zenden mensen er ook vandaag nog
elke dag worden gemarteld – ja, soms
zelfs tot de dood! – om het geloof in
Christus. We laten nu de vraag maar
rusten of dat in alle gevallen het
oprechte geloof in Christus betreft,
zoals Gods Woord er over spreekt.
Daarover behoeven wij gelukkig niet te
oordelen. Wel weten we dat het marte-
laarschap op zich iemand niet zalig kan
maken – zie 1 Korinthe 13:3. Waar het

nu echter om gaat, is dat in deze wereld nog steeds elke dag christenen worden gemarteld. En niet weinigen! In het *Reformatorisch Dagblad* van 1 april 2005 stond het relaas van de 33-jarige Chinese christin Liu Xianzhi. Zij heeft zes jaar lang in werkkampen gezeten en is om haar geloof mishandeld en misbruikt. Zij deed in Genève voor de mensenrechtencommissie van de Verenigde Naties verslag van haar ellendige belevenissen.

Polycarpus

De geschiedenis van Gods strijdende Kerk op aarde is niet één ononderbroken geheel van vervolgingen geweest. Het heeft meer iets weg van de weeën van een vrouw: ze komen en ze gaan. Wel is er vaak een vast patroon te ontdekken. Het is als bij de gemeente van Smyrna in Openbaring 2: eerst lezen we van *lastering*, dan van *verdrukking*. Over Smyrna gesproken: daar is één van de bekendste martelaren aller tijden ter dood gebracht. De geschiedenis van zijn dood is de moeite waard om nog eens in de herinnering te worden teruggeroepen. We kunnen erover lezen in het *Martyrium Polycarpi*, een geschrift uit de tweede eeuw.

Het was zaterdag 23 februari van het jaar 156. In het machtige stadion van Smyrna – één van de grootste in Klein Azië – is een woedende menigte samen. De massa mensen is wonderlijk samengesteld: zij bestaat uit heidenen en... Joden! Deze beide bevolkingsgroepen van Smyrna, die elkaar nogal eens dwars zaten, zijn op deze dag één in hun haat tegen een 90 jaar oude man... Polycarpus, de 'engel van de gemeente van Smyrna'. Reeds zo'n 60 jaar geleden had Christus Zelf gewaar-schuwde voor de lastering van diegenen in Smyrna, die zeiden dat zij Joden waren. Christus zei: 'Zij zijn het niet, maar zijn een synagoge des satans!' Een échte Jood is immers niet hij die het in het openbaar is, maar die is een Jood, een ware Jood, die het in het verborgene is, dat wil zeggen: oprecht, in het hart, in waarheid voor God (zie Romeinen 2:28,29). Zó'n Jood zal nooit een kind van God kwaad doen!

Maar de Joden daar in Smyrna waren van een ander kaliber. Zij waren net zo vijandig als de heidenen in hun afkeer van hen die in Christus geloofden. En nu moest Polycarpus eraan, hoe oud hij ook was. De oude man had zich verborgen ergens in een landhuis. Men folterde een christenjongen om aan de weet te komen waar de oude bisschop

verbleef en de jongen sloeg door. Polycarpus werd gegrepen en naar het stadion gebracht. Het hele stadion kolkte van opwinding. Aanvankelijk was de proconsul, die de grijze man namens de Romeinse overheid moest ondervragen, vriendelijk. Kom, zei de Romein, zweer nu maar even bij het geluk van de keizer en roep: weg met de goddelozen! Met die goddelozen werden natuurlijk de christenen bedoeld... Maar de oude bisschop keek toornig naar de razende menigte in het stadion en schudde zijn vuist naar hen. Hij zuchtte en keek naar de hemel. Toen zei hij: 'Weg met de goddelozen!' Maar dát had de proconsul niet bedoeld!

Ontroerend is het, in het *Martyrium Polycarpi* te lezen hoe de proconsul de bisschop ertoe probeerde over te halen Christus te vloeken. Na 20 eeuwen is het antwoord van de oude man nog niet vergeten: 'Zesentachtig jaar heb ik Hem gediend en Hij heeft mij geen kwaad gedaan. Hoe kan ik mijn Koning Die mij gered heeft, vervloeken?' Toen probeerde de rechter Polycarpus bang te maken. Eerst met de leeuwen en dan met het vuur. De oude man gaf geen krimp. 'Roep de leeuwen maar', zei hij. En wat het vuur betreft, sprak hij de proconsul ernstig aan over het komend oordeel en het eeuwige vuur. Toen men hem wilde vastspijkeren, zei hij: 'Laat me ongebonden blijven. Hij Die mij geeft het vuur te doorstaan, zal mij ook geven op de brandstapel te blijven zonder stevig vastgenageld te zijn.' Toen spijkerde men hem niet vast, maar bond hem. Uiteindelijk is de oude 'engel' van de gemeente van Smyrna de marteldood gestorven daar in dat stadion. Ongetwijfeld zijn in die laatste ogenblikken de woorden van Christus door hem heengegaan: 'Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens' (Openbaring 2:10).

Polycarpus was wel één van de eerste martelaren, maar hij was niet de laatste. Er zijn in de loop der eeuwen talloze martelaren gevallen. En hoeveel zullen er nog volgen? Hun namen zijn veelal vergeten. Van hun sterven ging echter vaak een onvoorstelbaar krachtig getuigenis uit. 'Het bloed der martelaren is een zaad!', zo getuigde de felle Tertullianus, verdediger van het christendom rond het jaar 200. En Jakobus Revius heeft, zinspelend op een woord van Beza in 1562 tot de roomse Franse koning Karel IX, gedicht:

*Een aambeeld is de Kerk;
wanneer ze wordt geslagen
Zo doet ze anders niet
dan dulden en verdragen
Maar al de hamers die op dezen
aambeeld slaan
Zijn zelve op het lest
te pletteren gegaan!*

Middelaar

Maar genoeg over de martelaren. Onze vraag was, hoe het te verklaren is dat zoveel martelaren zwijgend of zelfs zingend zijn heengegaan, terwijl de Heere Jezus op zo aangrijpende wijze uiting heeft gegeven aan Zijn angsten. Het antwoord op die vraag moet luiden dat er een principieel verschil is tussen het lijden van een martelaar en dat van de Middelaar. Men heeft dat – ook in de kerk! – niet altijd goed verstaan. Al heel vroeg leefde in de kerk de gedachte dat het sterven van een martelaar een verzoenend offer kon zijn. Als we dat menen, zijn we het schriftuurlijke spoor bijster. Dat zullen de meesten van ons wel beamen.

Toch kunnen ook onder ons verkeerde gedachten leven over het lijden van Christus. Vaak heb ik mensen de uitdrukking horen doen: 'Ik moet wel veel lijden en heb veel pijn, maar dan denk ik er maar aan dat de Heere Jezus nog veel meer heeft moeten lijden...'. Zulke woorden zijn meestal goed bedoeld. Toch moesten we ze maar niet zeggen. Waarom niet? We raken nu aan de kern van de zaak waarom het dit artikeltje gaat. Het is niet zo dat wij moeten lijden en de Heere Jezus ook, maar dan veel méér. O nee! Christus heeft niet alleen veel *meer* geleden dan wij moeten doen, maar Hij heeft heel *anders* geleden! Ons lijden overkomt ons vanwege onze zonden. En in ons lijden is altijd nog iets temperends: óf wij mogen de Heere vrezen en dan is ons lijden niet anders dan Gods Vaderlijke kastijding – óf wij vrezen de Heere niet en dan is er in ons lijden toch altijd nog iets van Gods lankmoedigheid.

Maar het lijden van Christus was zo geheel anders dan het onze. Waarom? Omdat Hij leed als Borg. Dat wil zeggen: plaatsbekledend, schuldovernemend. Meer nog: Hij leed ook onschuldig. En veel meer nog: in Christus' lijden was niets meer van Gods lankmoedigheid. Het was een dragen van de volle, onuitsprekelijke en onbeschrijflijke last van de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht (Zondag 15). En daarom

alléén hebben de martelaren op de schavotten en de brandstapels soms kunnen zingen – maar heeft Christus zo bang moeten roepen: ‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?’

Zo is er niet maar een *gradueel*, doch een *principeel* verschil tussen het lijden van alle martelaren – soms inderdaad met heldenmoed gedragen – en het lijden van Sions dierbare Borg. Roept het smartelijk lijden van de martelaars soms ons medelijden wakker – Christus heeft aan onze medelijdende tranen geen behoefte. Hij zoekt slechts schuldigen, doodschuldigen. Hij zoekt

verlorenen, totaal verlorenen. Hij wordt zo onuitsprekelijk dierbaar voor mensen die de hel waardig zijn geworden – en die daar niets van af willen hebben. Zij weten zich zo schuldig, dat zij niet te goed zijn om verloren te gaan. Weten we daar uit ondervinding van? Ik zal nooit het woord vergeten van onze oude predikant uit mijn kinderjaren. Hij zei nogal eens: ‘Hoe diep moet onze zondekennis eigenlijk zijn?’ En zijn antwoord was altijd: ‘Zó diep, dat Christus er in past’.

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

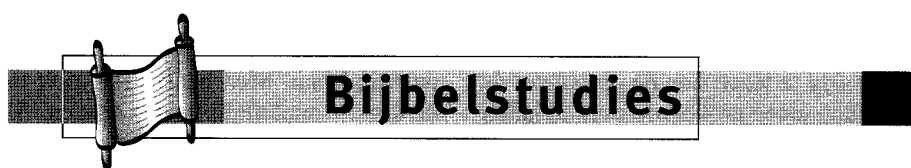
Maar daartegenover kwam de Heere ook tot driemaal toe met Zijn belofte, met Zijn “Ik zal”, zoals we zagen naar aanleiding van de eerste drie verzen.

Op doorreis

Zo lezen we het hier dan: “En Abram toog heen, gelijk de HEERE tot hem gesproken had.” Denk u eens in. Abram liet alles achter. Hij ging een totaal onbekende toekomst tegemoet. Het zal voor Abram strijd hebben betekend. Gods Woord zegt daar verder niets van. Het zal toch wel eens gestormd hebben in zijn ziel. Moet ik deze onbegrijpelijke weg gaan? En waarom moet ik deze weg gaan? Toch lezen we daar helemaal niets van. We lezen alleen dat Abram heentog. Meer niet. Een paar woorden maar. In die paar woorden echter blijkt de *gehoorzaamheid des geloofs*. Het Woord deed kracht. Toen mocht hij de Heere volgen en zich onvoorwaardelijk aan Hem overgeven. Dat is geloofsgehoorzaamheid. Onvoorwaardelijk buigen onder God. Zonder tegenspraak. Zonder de Heere te kunnen en te willen begrijpen. Abram ging op weg en hij wist niet waarheen. Hij ging op reis en hij wist de weg niet. Hij zag de weg niet voor zich. Wij denken zo vaak dat wij de weg zo goed weten. Wij menen vaak onze weg al voor ons te zien. En dan moet het een weg zijn zoals wij dat willen en goed achten. Daar durven we dan ook nog de Naam des Heeren bij te halen en te zeggen: “Dat is nu de weg, die de Heere wil dat ik zal gaan.” Terwijl het niet anders is dan onze eigen weg. Abram kreeg daar echter geen kans voor. Hij wist helemaal niets van zijn weg. Hij wist alleen wat God gezegd had. Dat was zijn enig houvast. Zo ging hij op reis. Achter de Heere aan. En hij blééf op reis. Hij bleef steeds op doortocht. Hij is nooit een *gearriveerd* mens geworden. De Heere maakt geen gearriveerde mensen, maar wel mensen, die al afhankelijk worden van het spreken Gods, die voortdurend op doorreis zijn op de pelgrimsweg hier beneden.

De brug opgehaald

In het negende vers lezen we dat Abram kwam “in het zuiden”. Dus hij trok al verder. Er was geen stilstand. Totdat hij in het zuiden kwam. Nee, hij keerde niet terug naar het noorden. Als hij geredeneerd had, dan had hij dat wel gedaan. Dan was hij teruggekeerd. Terug naar zijn vrienden, terug naar zijn familie en naar zijn oude leven.

Abram op doorreis

Genesis 12:4-9

(1) Genoeg aan het Woord

We zagen in de eerste drie verzen uit Genesis 12, hoe Abram overwonnen werd door de kracht van Gods Woord en hoe hij vertrokken is uit Ur, maar daarna in Haran bleef. Echter, in Haran is het Woord Gods weer teruggekomen. Als een mens overwonnen wordt door het Woord Gods, dan houdt alle tegenspraak op. We lezen dan ook in het vierde vers: “En Abram toog heen.” Het zijn maar een paar woorden. Maar wat een wonderlijke reis. Hij verliet Haran. Hij verliet zijn vrienden, zijn familie, zijn bekenden. Hij ging op weg. Waarheen? Abram wist het niet. Had hij een landkaart bij zich om de weg te vinden? Nee. Heeft hij de weg gevraagd? Nee. Hij ging op reis zonder te weten waarheen. Er staat alleen maar: “Gelijk de HEERE tot hem gesproken had.” Abram had genoeg aan het Woord van God. Dát is nu geloof. Genoeg hebben aan het Woord Gods, hoeveel vragen ook in het hart mogen leven. Zich overwonnen weten door de majesteit van het Woord.

De kracht van het Woord

Het Woord Gods is als een blikseminslag in Abrams ziel ingeslagen. Toen hij in Ur was. En de Heere is erop teruggekomen, toen hij in Haran was. Met kracht had God gesproken: “Ga uit!” Heeft de Heere wel eens met

kracht in uw leven gesproken? Dan werd u door dat Woord overwonnen. Dan had u niets meer in te brengen. Nu had Abram natuurlijk een *bijzondere plaats* in de heilsgeschiedenis. Wij zijn Abram niet. Maar de Heere blijft Dezelfde. Hij roept ons toe deze wereld en de dingen van beneden te verzaken. Als die roepstem kracht doet van binnen, dan worden we daardoor getrokken. Dan leren we zoeken de dingen die boven zijn en niet die op de aarde zijn, zodat we een vreemdeling hier beneden worden. Dan worden we mensen op doorreis, die hier geen blijvende stad hebben, die op doortocht zijn naar het vaderland.

Het Woord Gods kwam als een bliksemstraal in Abrams leven. Daardoor kwam er een beslissende wending in zijn leven. Is het Woord zo in uw leven gekomen? Dan kan onder een preek. Dat kan terwijl u in uw Bijbel leest. Dat kan onder een gesprek met een kind van God, waarin u op dat Woord gewezen wordt. Dat kan als het Woord in uw ziel komt, misschien wel tijdens uw werk. De Heere kan een mens op zoveel verschillende manieren brengen onder het beslag van Zijn Woord. Dan wordt alles anders in uw leven. Dat Woord heeft Abram als het ware ontworteld. Dat heeft alle wortels met zijn oude leven doorgeslagen. Tot driemaal toe had de Heere gesproken: “Ga uit!” Dat heeft voor Abram zoveel betekend.

Maar hij kon niet terug. Waarom niet? Omdat de Heere hem te sterk geworden was. Als God u te sterk geworden is, als u het van de Heere verliezen mocht, dan kunt u niet meer terug. Men zei vroeger wel: dan wordt de brug opgehaald. Dan kunt u niet meer terug naar de wereld, naar de zonde, naar uw oude leven. Ook al trekt uw vlees nog zo naar dat oude leven, want vlees en bloed onderwerpen zich niet aan de wet van God. Maar u kunt niet meer terug. Want de Heere is de Sterkste. Hij zal het winnen in het leven van Zijn kinderen, wat er ook tegenop komt.

Alle leeftijden

We lezen in het slot van vers 4 dat Abram vijfenzeventig jaar oud was, toen hij uit Haran ging. Wij zouden geneigd zijn te zeggen, dat Abram al een oud man was. Maar vijfenzeventig jaar toen was niet zo oud als vijfenzeventig jaar nu. Toch had Abram al een heel leven achter zich. Hij was ook voor die tijd niet jong meer, maar al op gevorderde leeftijd. Toen ging God

beginnen. Toen leerde Abram de weg gaan achter de Heere. Zeker, het is een voorrecht om in onze jeugd tot God bekeerd te worden. Dan hebben we – menselijk gezien – het leven nog voor ons. De meesten van Gods kinderen zullen zeggen, als zij eens mogen terugzien op de weg die de Heere met hen ging, dat het in hun jeugd begonnen is. Maar toch kan het voor alle leeftijden. Voor de Heere zijn we nooit te jong en nooit te oud. De Heere kan ons ook bekeren terwijl we op middelbare leeftijd zijn en door Hem getrokken worden uit alle beslommingen van het dagelijks leven, die ons zo in beslag kunnen nemen. De Heere kan ook mensen bekeren in hun ouderdom. Maar wat is het een wonder als het in ons leven gebeuren mag dat God ons te sterk wordt. Dan zal er in ons geen enkele roem overblijven, maar alleen in het wonder van Zijn genade en Zijn opzoekende liefde.

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Ekeveld

Ieder wijs...!?

‘Ik ben het helemaal niet met u eens...’. Dit antwoord geeft de minister van onderwijs mij tijdens een discussieavond, eind maart in Barneveld. Een vriendelijke, sympathieke dame, die mevrouw Maria van der Hoeven. Ik heb mijn vraag via de computer vooraf toegezonden. Een vraag over kennisoverdracht, de vrijheid van leerlingen in het onderwijsproces en over de veranderende gezagsrelatie tussen docent en leerling, omdat de leerling het steeds meer voor het zeggen krijgt.

Het nieuwe leren

Ik laat eerst de minister aan het woord: ‘Het nieuwe leren heeft goede kanten, omdat men hier op een andere manier aan de inrichting van het onderwijs werkt. Heel goed, net zoals in de Montessorischolen. Scholen met een rijke leeromgeving, waar kinderen keuzes maken en verantwoordelijkheid dragen voor hun eigen leerontwikkeling. Ze groeien naar zelfstandigheid als de leeromgeving maar voldoende uitdagend is. Geweldig, nee ik ben het niet met u eens. We doen geen

concessies om het onderwijs leuk te houden. Je moet kinderen iets leren en dat doe je niet meer zoals vroeger toen we gedrild werden tot we tafels op konden zeggen. Kinderen zijn veranderd en daarom zul je ze op een andere manier moeten benaderen.’ Tot zo ver mevrouw Van der Hoeven.

Het nieuwe leren is een verzamelwoord. Er zijn veel variaties, maar de essentie is dat docenten geen kennis meer overdragen. Ze begeleiden leerlingen in hun leerproces. De leerling is zelf verantwoordelijk voor wat hij leert. Men gaat ervan uit dat kinderen van nature gemotiveerd zijn om te leren. Deze drang wordt in het “oude leren” in de kiem gesmoord. Onlangs is echter een praktijkschool in Amsterdam acuut gestopt met een experiment. Leerlingen doen niets meer en lopen zich stierlijk te vervelen. Er is zowel onder docenten als leerlingen onvrede en frustratie. Men ervaart het als een chaos. ‘Geef ons alstublieft weer gewoon les uit boeken. Waarom moeten wij plakken en knippen...?’

En iederwijsscholen dan?

Minister Van der Hoeven moet direct ingrijpen. De helft van de particuliere scholen hanteert de zogeheten iederwijsmethode, de meest extreme vorm van het nieuwe leren. Hierbij bepaalt het kind zelf wanneer en hoeveel het leert. Degenen die niet willen leren, mogen spelen. CDA-kamerlid De Vries vindt dat deze scholen het woord onderwijsinstelling niet waard zijn: ‘Het zijn veredelde speeltuinen zonder lesaanbod en toetsen.’

De politiek laat zich leiden door de actualiteit. Er komt iets in het nieuws, de Kamer springt er bovenop en de bewindslieden mogen zich verantwoordwoorden. Kamervragen voor de minister. Zo ook in onderwijsland. De iederwijsscholen zijn het mikpunt. Leerkrachten van deze scholen werken zeer gedreven vanuit een voor hen heldere ideologie en optimistische kindvisie. Vertrouwen op vermogen is de slogan. Iederwijs gaat uit van vrijheid en respect. Kinderen leren vanuit de eigen motivatie en nieuwsgierigheid. Zij ontwikkelen zichzelf binnen eigen vermogen en tempo. Kinderen kiezen wat, hoe en op welk moment ze iets willen leren, vanuit hun eigen interesse. De school is één groep van verschillende leeftijden. Iedereen is leraar, iedereen is leerling. Het gebouw heeft een keuken, atelier, leeszolder, computerkamer en veel meer. De inrichting van de school zal steeds veranderen, *aangepast aan de behoeften van de kinderen*, zodat de omgeving uitnodigend is. De school wordt bestuurd door begeleiders en kinderen samen.

Uitgaan van de leerling

Enkele weken geleden heeft een medewerkster van de SLO (Stichting Leerplan Ontwikkeling) onze school bezocht. Samen met de SLO gaan enkele collega’s lesmateriaal ontwikkelen voor leerlingen die meerbegaafd zijn. Om er achter te komen wat zij interessant vinden, heb ik zes leerlingen uit de onderbouw van het VWO uitgekozen, die ruim een uur met deze dame hebben gesproken. Wanneer we leerlingen die het gewone werk heel snel door en af hebben, extra willen motiveren en stimuleren, moeten zij wel thema’s bestuderen en bewerken die ze boeiend vinden. Leerlingen zijn onze klanten, naar hen moeten we luisteren... Toch? De nieuwe trend. ‘Moderne leerlingen zijn zelfbewuster en kritisch. Zij weten wat ze zelf wil-

len en nemen niet zomaar genoeg met het oordeel van de docent', zo lezen we in *Koers VO*, een beleidsbepalende overheidsnotitie over 'het onderwijs van morgen'. Er is veel schooluitval, docenten moeten veel meer aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. 'Blijkbaar halen we niet uit jongeren wat er in zit'. Over een positief kindbeeld gesproken!

Schoorvoetend volgen?

Tien jaar geleden dachten we binnen de directie niet lang na of we leerlingen zouden enquêteren over allerlei zaken in de school. We wezen het principieel af vanwege gezagsrelaties. Ons standpunt: 'Leerlingen moeten luisteren' in plaats van 'luisteren naar leerlingen'. Wel werden ouders geënquêteerd. Nu is het heel gewoon dat we de mening vragen van oud-leerlingen over 'wat ze hebben gemist in het voortgezet onderwijs' nu ze werken of verder studeren. We houden leerlingpanels over regels op school en de inrichting van het gebouw. Ook het enquêteren van leerlingen over de inhoud van de lessen en gebruikte werkvormen is op reformatische scholen geen zeldzaamheid meer. Klant is koning.... Hoever mag je hierin gaan? Een docent mag toch zelf in z'n eigen klassen wel navragen hoe leerlingen zijn lessen ervaren? Daar leert hij van.

Echt wijs

Ontstaat wijsheid door zelfontplooiing? Zullen we leerlingen maar laten kiezen wat ze willen doen? Zullen ze zich dan optimaal ontwikkelen? Dan ben je gelijk ook van alle ordeproblemen af... Wereldwijs, levenswijs, waar praten we eigenlijk over? Salomo adviseert in Spreuken 8:33: 'Hoor de tucht en wordt wijs, en verwerpt die niet'. Zo ook in het eerste hoofdstuk: 'Mijn zoon, hoor de tucht uws vaders'. Willen we vrucht, dan zal er eerst gesnoeid moeten worden. Ploegen gaat voor oogsten. 'Hoor gij, mijn zoon, en word wijs...' (Spr. 23:19). In deze wijze lessen zien we duidelijk verband tussen een luisterende, opmerkelijke, gehoorzame leerling, die wijsheid verkrijgt door nauwgezet te doen wat de opvoeder voorstaat. Wijsheid welt niet op uit een zichzelf explorerend kinderhart. Gevaarlijk is de sluipende wijziging in de gezagsrelatie docent - leerling. Leerlingen gaan graag naar school,

maar vinden de lessen saai. Afwisseling, actievere deelname, allemaal akkoord. Maar pas op, voor we het weten slaat de balans door! Alles moet leuker, interessanter, relevanter en inspirerender worden. Anders luisteren leerlingen niet meer en doen gewoon niet meer mee in de les. En dan ligt de schuld bij de docent. Hij boeit niet. Ordeproblemen heeft hij aan zichzelf te wijten.

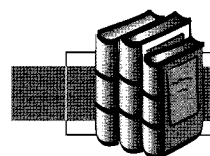
Ieder wijs?

Laten we vasthouden aan de docent die iets te zeggen heeft. Geen grensrechter, toezichthouder of, zoals men wil, slechts begeleider van het leerproces. Identificatiepersoon met een boodschap. Die leerlingen iets wil leren. Daar past ook een goed verhaal bij. Het is een verademing om te zien hoe een klas toch nog twintig minuten ademloos kan luisteren. Het kost wel

meer moeite dan "vroeger". Laten we vooral bij "identiteitsvakken" vasthouden aan de bijbelse boodschap. Paulus houdt het Timotheüs voor. 'En dat gij van kinds af de heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid...' (2 Tim. 3:15). Kennis bijbrengen, inscherpen. De Schrift kennen. *Dan is niet ieder wijs*, maar alleen zij die in Christus Jezus mogen geloven. Als een geschonken gave. Wijs tot zaligheid, een leven in de vreze des Heeren. De kanttekenaren spreken van onderwijzen, 'u kunnen leren al de wijsheid die de mensen nodig is te weten...'. Dat die zorg, om zo kinderen aan de maatschappij af te mogen leveren, ons mag bezetten. Dan zullen ook de leerlingen er goed mee zijn. *Ieder wijs?* En vijf van haar waren wijs...

Barneveld,

A. Karens

Boekennieuws

Johanneke Nijssse-Schouwstra, *De zwerftocht van rabbi Salomon*, 148 blz., Den Hertog-Houten, €11,90.

In dit boek vinden we een verhaal over het leven van de rabbijn Salomon Duijtsch. Zijn levensgeschiedenis is onder ons bekend als *De wonderlijke leiding Gods*. De Heere zocht deze rabbijn op in 1760. Boven de voorrede van zijn levensbeschrijving schrijft Salomon: 'Komt, hoort toe, o allen gij, die God vreest en ik zal vertellen wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft'. Toen de Heere hem stilzette, door het plotselinge overlijden van zijn vrouw, begon er een lange zwerftocht voor deze Joodse man. Mevr. Nijssse-Schouwstra vertelt het levensverhaal op een knappe en boeiende wijze. Kinderen en jongeren zullen geraakt worden door de bijzondere gebeurtenissen. Op levendige wijze wordt bijvoorbeeld verteld hoe Duijtsch op een bijzondere manier aan het Nieuwe Testament komt. Spanningen en uitredingen worden dicht bij de lezer gebracht, zodat deze het meebeleeft.

Naast deze waardering heeft deze uitgave een bezwaar. Het 'wat God aan mijn ziel gedaan heeft' blijft op de achtergrond. De schrijfster laat dit belangrijkste aspect onderbelicht. Juist het ordelijke werk des Heeren met Duijtsch heeft velen van Gods kinderen aangesproken. Daarom was *De wonderlijke leiding Gods* een veelgelezen boek. Salomon schrijft zelf over het plaats-

makende werk in Zijn hart. Het raakt je ziel als hij schrijft over de aanvankelijke kennis van Christus. Ontroerend is het om te lezen hoe hij voor zijn doop onder zware aanvechtingen is. Maar wat een wonder is het als hij tijdens de doop met een Drie-enig God wordt verzoend. Dit tere leven van de ziel komt in *De zwerftocht van rabbi Salomon* nauwelijks aan de orde. Dat is jammer, want juist onze kinderen en jonge mensen zouden door dit levensverhaal kunnen lezen hoe de Heere in het hart werkt. In 1993 verscheen in de serie Messiasbelijdende Joden een deel over Christiaan Salomon Duijtsch van de hand van de Duijtsch-kenner dr. J. Haitsma. Het had een enigszins wetenschappelijk karakter en is reeds enkele jaren niet meer verkrijgbaar. Mevr. Nijssse-Schouwstra heeft geschreven voor een jonge doelgroep. We wachten nu nog op een boeiende stichtelijke uitgave, waarin ook doorklinkt wat de Heere aan de ziel van Duijtsch gedaan heeft. In zo'n boek kunnen ook foto's worden opgenomen van de plaatsen die Salomon heeft bezocht tijdens zijn leven. Dit boek zou ook kunnen handelen over zijn levensgeschiedenis na zijn doop, zoals het predikantschap te Mijdrecht. Ook de geschiedenis van de wonderlijke ontmoeting op een trekschuit in 1791 kan aan de orde komen. Het zou voor Den Hertog een interessante uitgave zijn.... Wie schrijft?

Lisse,

ds. C. Neele

Ik zoek mijn broeders, uit het leven van Joseph Zalman (1860-1924), een bewerking door M.H. Karels-Meeuse, 133 blz., Den Hertog-Houten, € 14,50.

Het leven de Joodse Joseph Zalman ging anders dan hij dacht. Aan het eind van de 19^e eeuw wilde hij uit Oost Europa emigreren naar de Verenigde Staten. Het schip dat hem naar Amerika moest brengen, was echter net vertrokken toen hij aankwam in Rotterdam. Dan maar via Amsterdam, was zijn gedachte. Maar Gods gedachten waren hoger dan zijn gedachten. Wachtend in Amsterdam, greep de Heere hem in het hart. Hij mocht niet verder en hij kon niet meer verder. De Heere wilde hem gaan gebruiken in Zijn dienst. Er kwam een brandend verlangen in zijn hart om zijn broeders, het Joodse volk, te zoeken.

Mevr. M.H. Karels-Meeuse heeft een nauwgezette herschrijving gegeven van het oorspronkelijke boek *Joseph Zalman, een gezondene uit Israël*. Het is een goed initiatief geweest om het leven van deze Joodse evangelist opnieuw onder de aandacht te brengen. Het is indrukwekkend om te lezen hoe de Heilige Geest Zijn werk in het hart van Joseph heeft volvoerd. Wat zijn Gods wegen toch wonderlijk! Zalman heeft een grote plaats gekregen in het werk onder de Joden. Het werk van 'Elim' onder de Joodse landverhuizers aan de Tulpstraat te Rotterdam komt in het boek uitvoerig aan de orde. 'De beminden om der vaderen wil' moesten horen van de enige Naam die de Heere gegeven heeft tot zaligheid. De verkondiging van de ware Messias lag Joseph na aan het hart. Daartoe zette hij allerlei middelen in. Het Nieuwe Testament en goede lectuur werden gedrukt en verspreid door een eigen drukkerij. Iemand maakte ondergetekende er kort geleden op attent dat *De Verheerlijkte Immanuel* van ds. E. Fransen ook gedrukt is bij de 'Zendingsdrukkerij ELIM'. Zou dit boekje ook verspreid zijn onder de Joodse landverhuizers?

Ik zoek mijn broeders is een waardevol boek. We zijn blij dat mevr. Karels-Meeuse deze herschrijving wilde verzorgen. Het ondersteunt op verschillende wijzen het werk van het Deputaatschap voor Israël. Het is een keurig verzorgde uitgave van uitgeverij Den Hertog. De omslagfoto is een treffende illustratie van de kerninhoud van het boek: Zalman onderwijst Joodse rabbijnen vanuit Jesaja 53. Eén kleine correctie: op bladzijde 54 wordt melding gemaakt van de 'Barnesteeg' in Amsterdam. Dit moet echter de 'Barndesteeg' zijn, zoals deze nog in het oude centrum van Amsterdam is te vinden. In die steeg wilde de Heere hem stilzetten en verder leiden. De verleiding is groot om nog meer uit dit prachtige boek naar voren te brengen. We doen het niet. Neem en lees!

Lisse,

ds. C. Neele

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Hilversum:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle:

ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland.

Bedankt:

Voor Dirksland:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Voor Doetinchem:

ds. M. Golverdingen te Boskoop;

Voor Enkhuizen en Rotterdam-C:

ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland;

Voor Hendrik-Ido-Ambacht en

Scherpenzeel:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

Voor Moerkapelle:

ds. D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht;

Voor Utrecht: ds. C. de Jongste te Tholen;

Voor Vlaardingen:

ds. W. Harinck te Woerden.

DOVENDIENST TE GOUDA

Op D.V. **23 april a.s.** hoopt ds. G. Clements voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst, die om 15.00 uur begint, wordt gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda, Ronsseweg 1. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

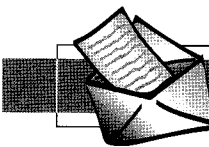
MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 41, PREDIKANTEN.

Het bankrekeningnr. van ds. C. de Jongste is gewijzigd in: 97.33.74.144.

Pag. 120, gemeente BORSSELE.

Regeling preekbeurten: J. Taal, Kalootstraat 19, 4454 BH Borssele, tel. 0113-351885.

Berichten

VOORJAARSLEDENVERGADERING HELPENDE HANDEN

Helpende Handen, Vereniging gehandicaptenzorg van de Geref. Gemeenten, belegt D.V. zaterdag **21 mei a.s.** van 10.00 tot 15.30 uur, haar voorjaarsledenvergadering in de hoofdlocatie van het Van Lodensteincollege, Utrechtsestraatweg 228, Amersfoort.

Deze dag zal in het teken staan van onze zorg voor Bijbels onderwijs thuis, door middel van catechese en kerkdiensten en de vertelling, zoals deze op de clubs plaatsvindt. Het thema voor deze dag is: Het Woord en mensen met een handicap.

Speciaal voor de mensen met een handicap vertelt mw. L.J. Coppoolse, ter opening van de dag, een Bijbelse geschiedenis. Later op de dag geeft zij uitleg over de keuzes in haar vertelling en de manier waarop zij het Bijbelverhaal heeft verteld.

Daarnaast hebben we ds. D. de Wit bereid gevonden een inleiding te houden over de Woordverkondiging en catechese voor mensen met een handicap. Ook houdt de fam. Hoogendoorn uit Veenendaal een korte inleiding over "Godsdienstige opvoeding aan een kind met een verstandelijke handicap in de praktijk".

Leden van Helpende Handen ontvingen voor deze bijeenkomst een persoonlijke uitnodiging, maar ook andere belangstel-

lenden kunnen zich aanmelden bij het landelijk bureau, tel. 0348-489970.

ZANGAVONDEN

Goes

Op D.V. vrijdag **22 april a.s.**, aanvang 19.30 uur, wordt er in de Sionkerk van de Geref. Gemeente te Goes, Louise de Colignylaan 177, een zangavond gehouden t.g.v. het 40-jarig jubileum van het jeugdkoor "Jong Asaf". Dan worden psalmen met bovenstem gezongen. De medewerkers koren – in het bijzonder het jeugdkoor – zullen bewerkte psalmen zingen. Ook is er een orgelsolo. Dhr. A.E. Schouten van de Stichting Ontmoeting zal een appèlwoord spreken. Voor deze stichting zal een collecte worden gehouden.

Alblasserdam

De +16 jeugdvereniging van Alblasserdam organiseert op D.V. dinsdag **10 mei a.s.** een psalmzangavond t.b.v. de verbouw van het kerkgebouw. Deze avond zal in het teken staan van de 60-jarige bevrijding van ons land. Rond het thema: "Nood en verlossing" zullen er psalmen gezongen worden uit de berijmingen van Petrus Datheen, 1773 en ds. C.J. Meeuse. Bij een aantal psalmen zal de traditionele bovenstem gezongen worden. De opening en de lei-

ding is in handen van ds. B. van der Heiden. Plaats: Eben-Haëzerkerk van de Geref. Gemeente, Plantageweg 172. Aanvang: 19.30 uur.

ZANGMIDDAG TE THOLEN

Helpende Handen, afd. Flakkee, Schouwen en Tholen, organiseert op D.V. zaterdag **23 april a.s.** een zangmiddag voor mensen met een handicap. Het mannenkoor "Rehoboth" uit Tholen hoopt voor en met ons te zingen.

Deze middag begint om half drie en wordt gehouden in de Rehobothkerk van de Geref. Gemeente te Tholen, ds. G.H. Kerstenstraat 2.

Na afloop is er voor iedereen koffie, thee of frisdrank. Allen hartelijk welkom.

75-JARIG JUBILEUM

JOHANNES CALVIJNSCHOOL TE WOLPHAARTSDIJK

Op D.V. dinsdag **3 mei a.s.** om 19.30 uur, zal in de Ned. Herv. Kerk aan de Oostkerkestraat een herdenkingsdienst t.g.v. het 75-jarig bestaan van de reforma-

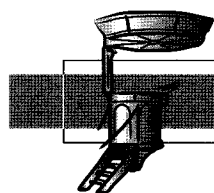
torische basisschool Johannes Calvijn te Wolphaartsdijk worden gehouden. Deze dienst zal worden geleid door ds. G. Hoogerland.

De school aan de Henry Dunantstraat 27 is geopend van 18.00 tot 19.00 uur. Ook na de herdenkingsdienst, waar dan koffie en het gedenkboek verkrijgbaar is. Dit gedenkboek, met als titel "Wolphaartsdijk 75 jaar Johannes Calvijnschool", telt 216 blz. en behandelt de geschiedenis vanaf het ontstaan van Wolphaartsdijk als eiland. Vanaf 1928, de oprichting van de schoolvereniging, zijn de schijnwerpers gericht op de jubilerende school.

Het boek is compleet gemaakt met ca. 200 foto's/illustraties.

De prijs van dit lees- en kijkboek èn van de streek èn van de school is slechts € 20,-. Het is verkrijgbaar bij: redactiecommissie school en plaatjesboek: J.M.C. Murre, Veerweg 23, 4471 BJ Wolphaartsdijk en A.N. de Korte, Noorddijk 36, 4471 AL Wolphaartsdijk, e-mail: a.dekorte@kliksafe.nl.

Aa 15.30 uur stud. Van Belzen; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Mouw; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostburg 15.00 uur ds. Van Gelder; Oosterend-Textel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J. Karels; Poederoyen 9.30 en 18.30 uur ds. Melis; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur ds. W.J. Karels; Puttershoek 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rhene 10.00 en 17.30 uur leesdienst; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Clements; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 14.30 uur ds. Meeuse; Rijssen-Zuid 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. Silfhout; Scherpenisse 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. Zippro; Sint Annaland 14.00 uur ds. Brugge; Soest 15.00 uur ds. W. Harinck; Spijkenisse 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Sprang Capelle 9.30 en 15.00 uur ds. Van Krimpen; Terneuzen 10.00 en 18.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Van der Net; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 uur stud. Van Manen en 15.00 uur ds. F. Mulder; Vlaardingen 18.00 uur ds. W.J. Karels; Vlissingen 9.30 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Van der Poel; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 15.30 uur ds. P. Mulder; Zwijndrecht 18.30 uur ds. Vermeij; Zwolle 19.00 uur ds. Tanis.

Predikbeurten

ZONDAG 24 APRIL 2005

Aagtekerke 14.30 uur ds. De Heer; Alblas-serdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 18.30 uur ds. Tuinier; Alphen aan den Rijn 10.00 uur ds. Bac; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. Neele; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Terlouw; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Berkenwoude 9.00 uur ds. Paul; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Golverdingen; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Boven; Breda 18.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 15.00 uur ds. Schreuder (openb.bel.); Dordrecht (in de Pauluskerk, Nassauweg) 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 en 19.00 uur stud. Van Manen; Eindhoven 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. M. Karens; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Emmeloord 18.00 uur ds. Kleppe; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst;

Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 16.00 uur ds. Van Dieren; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. Terlouw; Hilversum 19.00 uur ds. Schot; Hoogeveen 9.30 en 19.00 uur ds. Van Dieren; Hoogvliet 18.30 uur ds. L. Blok; Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezelingse 9.30 (H.A.) en 18.00 uur (H.D.) ds. Verweij; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Krabbendijke 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Vermeij; Lelystad 18.45 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. Veenendaal; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur stud. Van Belzen; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Pater; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Verweij (H.D.); Nieuwer ter

DINSDAG 26 APRIL 2005

Brakel 19.30 uur ds. Melis; Gorinchem 19.30 uur ds. Schot; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Van Boven; Meeuwen 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J. de Pater; Sint Annaland 19.30 uur stud. Van Belzen; Soest 19.30 uur ds. M. Karens.

WOENSDAG 27 APRIL 2005

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J. de Pater; Goudswaard 19.30 uur ds. Schipper; Haarlem 19.30 uur ds. Van Krimpen; Leerdam 19.30 uur stud. Van Manen; Nijkerk 19.30 uur ds. Kleppe; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Verweij; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Moens; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Van Aalst; Veenendaal 19.30 uur ds. Van Ekeveld.

DONDERDAG 28 APRIL 2005

Andijk 19.30 uur ds. L. Blok; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. M. Karens; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Silfhout; Hoofddorp 19.30 uur ds. Meeuse; Kamperland 19.30 uur ds. P. Mulder; Kootwijkerbroek 14.15 uur ds. Beens (huw.bev.); Krabbendijke 14.30 uur ds. Verschuure (huw.bev.); Melissant 19.30 uur ds. Mondria; Poortugaal 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Terlouw; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Van Gelder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. G. Pater.

VRIJDAG 29 APRIL 2005

Nieuwerkerk Zld 14.15 uur ds. Gunst (huw.bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Dagje Amsterdam? Bezoek dan eens onze evangelisatiepost. Open van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur. Hartelijk welkom!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Zondag 24 april: 10.00 en 16.00 uur evang. G. v.d. Breevaart.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Gezinsvriendelijk en goedkoop.

Mooie stacaravan te huur op minicamping de Lingehoeve, Spijk. Nog vrij in de meivakantie. 0183-628864.

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Te koop: **Domus Orgel**. 3 Kla. Type 1332, 2 x 32 v., 50 stem. + 6 kop, 9 voetkop, 3 ped.kop + 3 klav.kop. Zeer uitgebreid en vele mogelijkheden. Slechts 3½ jr. oud. En tevens 9 DL Bijbelverkl. v. Dächsel. Als ook losse dl. v. Bijbelverkl. Matthy Henry. O.T. + N.T.
Tel. 0118-561799.

Mijn Toevlucht en mijn hoog Vertrek

De Gereformeerde Gemeenten in oorlogstijd

Mijn Toevlucht
en mijn hoog
Vertrek

De oorlogsjaren vormen een onvergetelijke periode voor degenen die ze hebben meegemaakt. Onzegbaar is het leed dat werd aangericht. Ook in de Gereformeerde Gemeenten trok de bezettingstijd diepe sporen. In dit boek zijn veel gegevens daarover bijeengebracht. Tal van verhalen, brieven en foto's worden voor het eerst gepubliceerd.

Deze herdenkingsuitgave wil wijzen op Gods grote daden. Hij zond de tuchtroede, Hij verlostte ook van het juk van de bezetter. Zijn bemoeienissen en bemoedigingen zijn het waard om niet vergeten te worden.

L. Vogelaaar

Geb. 292 blz.

prijs: **19.90**

met veel nog niet eerder gepubliceerd fotomateriaal

verrijgbaar bij de boekhandel

Zend mij per omgaande exemplaren van Mijn Toevlucht en mijn hoog Vertrek à € 19.90

Naam:.....

Adres:.....

Postcode:.....

Woonplaats:.....

Telefoon:.....

Stuur deze bon, zonder postzegel, aan:

BOEKHANDEL GEBR. KOSTER

Antwoordnummer 1052

3770 VB Barneveld

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, Barneveld

Tel. (0342) 41 69 86

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

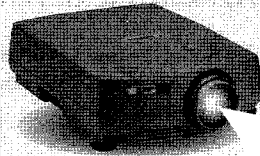
Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnsteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Het werk van onze evangelisten*
- *Noodzaak van evangelisatie*

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

DIA-PRESENTATIE EVANGELISATIEWERK

Voorlichter dhr. C.W. van Haften: 0341-253588

Te koop gevraagd: THEOLOGISCHE EN AANVERWANTE BOEKEN.

Antiquariaat Den Hertog/G.J. Zwoferink, tel. zaak: 030-634 66 81

Te huur **ruime vakantiewoning** in **Zuid-Alberta**, Canada, omgeving van Lethbridge.

Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Te huur in het hartje van de Vel nabij Kootwijkerzand onze gezell. **vak.won.** voor 6 pers., kindvr. Ook geschikt voor 1 of 2 echtparen. Voor- en naseizoen 50% korting. Nog vrij week 17, 23, 24, 25 en na week 32. Tel. 0318-456216 of 06-23453183.

Nieuw project

Stichting China

Stichting China is gestart met vertaling van de **Commentaren van Calvijn**

Een noodzakelijk project!

De Chinese huisgemeenten nu ook in de voetsporen van Calvijn. laat de Muur geen belemmering zijn.

Steun de vervolgdde kerk in China en maak een gift over op

giro 320666

Infosecretariaat:
Postbus 1150 • 3900 BB Zeerijndaal
tel. 0318-510520 • e-mail info@stichtingchina.nl
Giro 320666 t.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streepjassen ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:

Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak ook Service aan huis!
M 06 5321 5334

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

WESOTRONIC

DE OPLOSSING voor kerktelefonie:

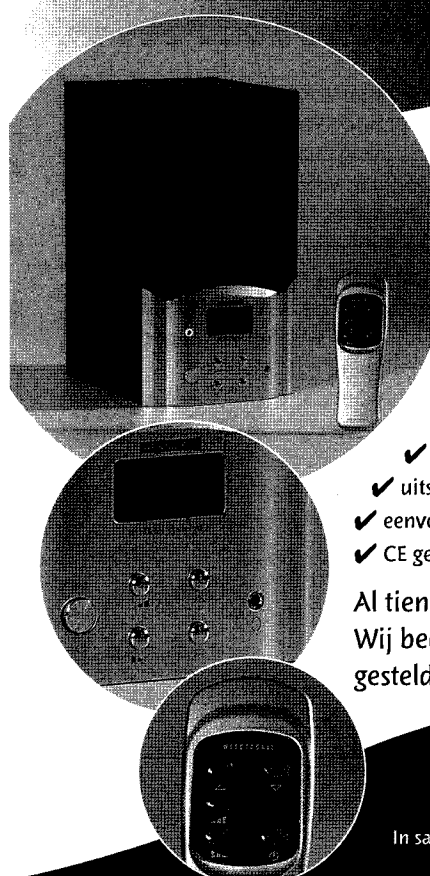
DKtel

(Draadloze Kerktelefoon via de ether)

De belangrijkste voordelen zijn:

- ✓ geen telefoonkosten / internetaansluiting
- ✓ aanmerkelijk goedkoper dan andere systemen
- ✓ uitstekende geluidskwaliteit
- ✓ eenvoudig en flexibel in gebruik
- ✓ CE gecertificeerd

Al tientallen kerken werken met DKtel.
Wij bedanken de kerken voor het in ons gestelde vertrouwen.

Wesotronic B.V.
Nunspeet, Barendrecht
Telefoon 0341 - 271000
www.wesotronic.nl

In samenwerking met SKN

Vakantie op Texel

Rust en ruimte
alle jaargetijden
in eigen sfeer

Bel 0222 31 83 91

Wij verzorgen begravenissen in alle
plaatsen op de Veluwe en in Rijsen
en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begravenisvereniging
of begravenisfonds men is aangesloten.

Begravenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAVENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

"Wanneer ik voor U kniel"

€ 20,= VOORDEEL BELIJDENISGESCHENK

THOLEN - Bij belijdenis tussen Pasen en Pinksteren behoort een geschenk. De Thoolse serie "Wanneer ik voor U kniel" biedt onze jonge leden wat het kerkverband wereldwijd voor ons mag betekenen, zichtbaar en hoorbaar. Een tweedelig boek met 500 pagina's (A4): 207 psalmmeditaties, 391 kolommen liturgie, 647 kleurenfoto's met kerkelijke gegevens. Een cd met 15 nummers (75 min.): samenzang en orgelsolo's, fraai en informerend booklet.

Wij bieden aan kerkenraden, (groot)ouders of vrienden de gelegenheid een blijvend, fraai belijdeniscadeau te schenken tegen sterk gereduceerde prijs. De boekenset voor € 39,50 in plaats van € 57,50, voordeel € 18,= (Fl. 39,50). De cd voor € 16,50 in plaats van € 18,50, voordeel € 2,= (Fl. 4,50). Altijd gratis thuisgestuurd. Indien beide besteld: totaal voordeel € 20,= (of fl. 44,=).

N.B.: Deze actie loopt tot en met de Pinksterweek. En: wij nemen het u niet kwalijk als u ook voor andere doeleinden bestelt.

Ons telefonisch meldpunt voor bestellingen is geopend op elke dinsdagavond van 19.00 tot 20.00 uur op 0166-600333 of bestel in een gefrankeerde enveloppe bij de: Redactiecommissie, Postbus 28, 4690 AA Tholen.

Bescherm joodse kinderen tegen terreur!

De christelijke stichting "Vrienden van het Cheider"

- Zorgt voor beveiliging van de joods- orthodoxe school "het Cheider" in Amsterdam
- Keert zich tegen antisemitisme en terreur
- Helpt joodse kinderen

**Maak uw gift over op Giro 419925 Bank 65.30.14.643
t.n.v. Vrienden van het Cheider- Veenendaal**
Zie ook onze website www.heidervrienden.nl

Wie heeft er voor verz. een oud album/doors oude **ansichtkaarten?** Neem ze graag van u over voor een goede prijs. H. Versluis 0318-521232.

Begravenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

NIEUW

G.L. Koops, *Werkt uws zelfs zaligheid*

50 meditaties vol geestelijk onderwijs, welken eerder in Twee wegen, kerkblad OGG in Ned. te Ede, gestaan hebben.
269 blz., 21 x 14,5 cm.

€ 26,50

VERSCHIJNT D.V. BINNENKORT

Het heil verkondigd, deel 1.

15 preken van oudvaders opnieuw in duidelijke letter gezet.
Zeer getrouw overgezet in samenwerking met E.A. v. 't Hul te Elspeet.
J. Mobachius, Gen. 32:24-28; C. Tuinman, Job 23:14a;
Fr. v. Houten Ps. 73:28a; Th. v.d. Groe, Spr. 1:24-28, biddag;
C. v. Vollenhoven, Spr. 23:26a; I.G. Treviranus, Joh. 2:1-8;
M. Antonides, Joh. 18:3-9, lijdensstof; M. Antonides, Matth. 26:48-50,
lijdensstof; C. Mel, Joh. 19:30m, Goede vrijdag; S. Molenaar, Hand. 16:30;
S. Molenaar, Hand. 16:31; B. de Moor, 1 Kor. 10:4b; C. v.d. Velde, 2 Kor. 5:1,
rouwprek; H. v. Lis, Hebr. 12:5,6; P. Nahuys, 1 Joh. 2:1;
470 blz.; 21 x 14,5 cm.

€ 32,50

Vóór D.V. 15 mei 2005 besteld, dan ontvangt u dit deel franco thuis.

Vraag onze gratis fondslijst aan. Wij kunnen ook uw kerkblad verzorgen.

Boekbinderij en uitgeverij J.A. Snoek - Ermelo

Tel. 0341-556608; fax 0341-493360

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
Info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Ik heb geen mens...

Ontmoeting biedt, op basis van christelijke naastenliefde, professionele hulp aan dak- en thuislozen, uitgestaarden en behoevenden mogelijkheden van de cliënt.

Een vader en moeder die, om welke reden dan ook, niet voor hem konden zorgen. Groot geworden. Het huis uitgegaan. Een eigen leven gaan leiden. Verslaafd geraakt. Dakloos geworden. Geen thuis hebben. Geen mens hebben... Dat is het leven van Ferdi.

Onderzoek wijst uit dat het aantal dak- en thuislozen groeit. In grote steden zoals Rotterdam en Utrecht, maar ook middelgrote plaatsen als Vlissingen, Zierikzee, Tiel, Harderwijk en Leiden. Ontmoeting wil daarom het werk uitbreiden, om zo meer dak- en thuislozen te kunnen helpen. We hebben daarvoor ook uw steun nodig. Voor maar een paar euro per maand kunt u mensen als Ferdi helpen. Word daarom begunstiger van Ontmoeting.

Meld u aan via onze website (www.ontmoeting.org) of neem telefonisch contact met ons op.

Stichting Ontmoeting
Postbus 263
3990 GB Houten
T: 030 - 635 40 90
F: 030 - 635 40 99
info@ontmoeting.org

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.
Schoonhovens Silverhuys B.V.
Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

TE KOOP: BUNGALOW, Beekbergen, prachtige locatie in bosrijke en rustige omgeving. Goed bereikbaar via A50 en A1. B.j. 1999, kavel 708 m², woonopp. 75 m². Ruime woonkamer, open keuken, 2 sl. kamers, douche, apart toilet. Info: 055-5050588 of 06-12765654.

T.h. in **Ermelo** ons gezell. inger. **chalet** met veel privacy. Dichtbij bos en centrum. tel. 0297-285185.

4-pers. **voorhuis** in woonboerderij. Tiendeveen, Drenthe. 0528-343653.

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rheden e.o.

Collectebonnen machinaal tellen?
vraag demo en/of referentie
0548-515415

KLASSE MAAKT onderscheid

Stolk Orgels is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Verschenen

J. MASTENBROEK
't Gevaar ontkomen
Herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog

De groep mensen die de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog aan den lijve hebben ondervonden, slinkt met de dag. En met hen de categorie die uit hun geheugen over al die ontberingen, spanning en angst nog een ordelijk verhaal kunnen vertellen.
De auteur heeft een aantal mensen bereid gevonden om ons deelgenoot te maken van hun ervaringen. Die zijn soms totaal verschillend. Maar in hun verhalen mocht niet alleen iets doorklinken van de gevaren die hun deel waren, maar soms ook van Gods hand, Die hen 't gevaar deed ontkomen.

Interviews met o.a. J.A. Adriaanse, E. Boender, G.D. Pas, mevr. N. Dieleman-Dekker en ds. J. Mijnders.

309 bladzijden, gebonden € 19,90

Al onze boeken zijn ook in uw boekhandel verkrijgbaar!

DEZE BESTELBON IN EEN OPEN ENVELOP (ZONDER POSTZEGEL) ZENDEN AAN:
UITGEVERIJ DEN HERTOG BV, ANTWOORDNUMMER 2610, 3970 VJ HOUTEN

Zend mij per omgaande exemplaren van 't Gevaar ontkomen à € 19,90

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Telefoon: Datum:

Handtekening

Verzoekt toezending rechtstreeks of via boekhandel:

Den Hertog
uitgeverij - boekhandel

Elzenkade 6 - 3992 AC Houten
Postbus 150 - 3990 DD Houten
Tel. (030) 637 34 34